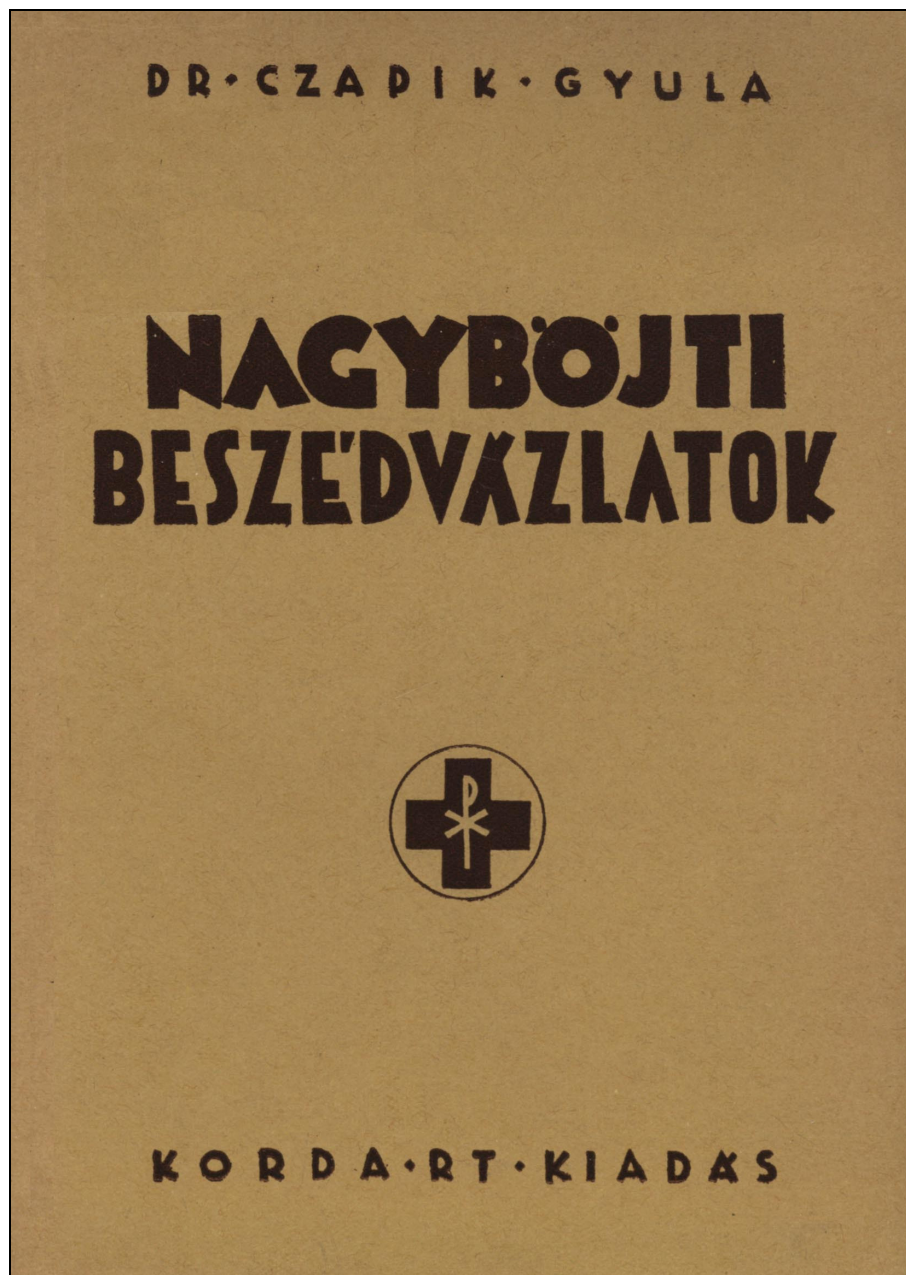

Czapik Gyula

Nagyböjti beszédvázlatok

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyar nyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Czapik Gyula
Nagyböjti beszédvázlatok

Nihil obstat.
P. Joannes Hemm S. J.
censor dioecesanus.

1143/1941. Imprimatur.
Strigonii, die 15. Februarii 1941.
Dr. Joannes Drahos
vicarius generalis.

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című füzet második kiadásának elektronikus változata. A füzet Budapesten jelent meg 1941-ben, a Korda R. T. kiadásában. Az elektronikus változat a Korda Kiadó engedélyével készült. A könyvet lelkipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog a Korda Kiadónak.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
I. Beszédvázlat: A két keresztútról	4
II. Beszédvázlat: Júdás	6
III. Beszédvázlat: A jobb lator	8
IV. Beszédvázlat: Pilátus	9
V. Beszédvázlat: Cyrenei Simon és Veronika	11
VI. Beszédvázlat: A három húséges lélek	13
VII. Beszédvázlat: Nagypéntekre	14

I. Beszédvázlat: A két keresztútról

E beszéd célja: híveink nehéznek érzik a jó útját. Az ellenkezőről bajos meggyőzni őket. Ezért: 1. elismerjük nehézségeit, 2. kimutatjuk, hogy a mellett boldogságot ad és 3. a bűn útja még keservesebb.

Bevezetés. *Megváltozott a ti külső életetek.* Legalább ha igaz katolikusok vagytok, úgy kellene. Farsang multságai – böjtidő komolysága. Az élet megengedett élvezetei – az önmegtágadás napjai.

Megváltozott a templom képe. Főoltáron a lilaszínű lepel és rajta a fehérleő kereszt. Éneketek szomorúbb dallamú: „A keresztfához megyek, mert máshol nem lelhetek nyugodalmat lelkemnek ...”

E külsőségek által akarja ráfordítani figyelmünket az Anyaszentegyház a belső életre: a lélek komoly értékelésére. A keret, amelyben ezt teszi: Krisztus kínszenvedésének, a keresztútnak szemléltetése, mert az, „aki látja és nem sír, élő hittel az nem bír”.

Keresztút! Fájdalmak, szenvedések, nélkülözések, megpróbáltatások útja: ezt is, az életet is keresztútnak nevezhetjük. Ahogy ezt kimondom, mindannyian igazat adtok nekem: igen, nehéz az élet útja, keresztútnak is beillik. Úgy van! Az élet keresztút, a jóké is az, a rosszaké is.

Erről a két keresztútról szólok ma hozzátok:

1. *A Krisztust követő lelkek keresztútjáról.*
2. *A gonoszságba tévedtek keresztútjáról.*

I.

Tárgyalás. 1. *Mi általában az élet keresztje vagy nehézsége?* Ami Krisztus fakesztjéé volt az Ő számára, a) Más rakta vállára. – b) Más írta elő az utat, amelyen hordoznia kellett. – c) Meg kellett tagadnia önmagát és vállalnia mindazokat a nehézségeket, amelyekből emberi természete visszariadt. (Alkalmazni ezt az ember lelki életére.) – *Mi a lelki élet keresztje, vagyis nehézsége?* Ugyanaz, mint Krisztus keresztjéé volt. a) A lelki élet útján nem magunk vállaljuk a terhet, hanem Isten parancsai rakják ránk. – b) Az utat nem mi választjuk, hanem Krisztus hite írja elő irányait. – c) Mindez önmegtágadással jár, melytől emberi gyengeségünk idegenkedik. (*Magyarázó hasonlat:* Úgy vagyunk, mint a gyermek az ő iskolai kötelességeivel, mi is a lelki élettel. Nem a gyermek választja ki a leckét, hanem a tanítója adja föl; nem a gyermek határozza meg viselkedését, hanem a felnőttek írják eléje; a gyermek természete inkább vágyik a játékra, és a komoly munka végzése önmegtágadásába kerül.)

2. *Nézzük részletesen, mik a lelki élet ún. keresztjei?* Mi az, amit mi nehéznek tartunk Krisztus útján?

a) *Isten és az Egyház parancsai.* Első parancs: hithűség a gúnyolódó világban; – második: nyelv fékezése, amikor a szitkozódás és káromkodás oly gyakori; – harmadik: ünnepszentelés, amikor a multság csalogat; – negyedik: engedelmesség; – ötödik: ne ölj lelked se a rossz példával; – hatodik és kilencedik: a tisztaság, amikor a nótáktól kezdve a házasságtörésig a test vágyait szolgálják; – hetedik: ne légy igazságtalan, amikor sokan „a pénznek nincs szaga” elvét vallják; – nyolcadik: rágalom, amikor szeretetlenül törnek egymás ellen az emberek; – tízedik: légy megelégedett a szegénységben is, amikor mindenki akár igaztalan gazdagságra vágyik. – *Anyaszentegyház parancsai:* első: ünnepen lelkeddel törődj, amikor mindenki a testi élvezettel ünnepel; – második: szentmisét hallgass, ami ellen kibúvdj keres a lanyhaság; – harmadik: böjtd, amikor az élvezet jogát dicsérik; – negyedik: gyónás és

áldozás, ami megtérést jelent; – ötödik: legyen időd a magadbaszállásra, amikor sokan csak a szórakozást keresik. Ezek mind nehéznek tetszenek.

b) *Az étet megpróbáltatásaiban a hűség.* Csapás, megalázás, félreértések, szegénység. Ezek alatt össze nem roskadni és Istenben bízni nem könnyű dolog. (Példa: Árpádházi Szent Erzsébet karácsonya. Sógora férje halála után három kicsinyével elkergeti a várból. A községben nem kap szállást, mert sógora megtiltotta. Végül egy disznóólban húzódik meg. Nem esik kétségbe. Karácsony éjszakáján a templomba megy és ő énekli a Te Deum-ot)

c) *Az állapotbeli kötelességek nehézségei.* Házaselet nehézségei. (Részletezni: türelem, anyagi gondok, elnézés, a másik hűtlensége.) Hivatali nehézségek. (Részletezni: munkánál, munkaadónál.) Szülők kötelességei (nevelés, anyagi gond, hálátlanság). (Példa: a most uralkodó XII. Pius pápa. Előbb vidám, életerős volt; most a pápaság sok állapotbeli gondja hogyan megtörte. Sokszor könnyebb a koldus kalapja, mint a királyi korona.)

3. Nehéz tehát a Krisztus útja, és Ő mégis erre hív bennünket. Szava: „Aki utánam akar jönni, vegye föl keresztjét mindennap és kövessen engem.” *Miért érdemes Őt követni ezen az úton?* A következő három okból:

a) *Mert kegyelmével könnyíti az út nehézségeit.* A nagy tettekhez kettő kell: akarat és kegyelem. (Hasonlat: a madárnak két szárny kell a repüléshez.) (Példa: Szent Pál, leírni nehézségeit és a sok hálátlanságot, megpróbáltatást, amiben része volt. Kitartott. Titkát ennek megtaláljuk e sorában: Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok.) Isten a kegyelmet megadja mindenkinek, aki csak kéri.

b) *Mert Krisztus útja már e földön boldogságot ad.* Kívül látszólag szenved az ember, de lelke mélyén a jócselekedet után leírhatatlan édes béke valósul meg. (Példák: Szent Lőrinc vértanú mosolyog a tüzes rostélyon, mert érdemes Krisztusért szenvedni. – Boldog Emmerich Katalin szenvedései: sok küszködés után sikerül apácának bejutnia, föloszlatják zárdáját és ő betegen az utcára kerül, és lelke mégis boldog.)

c) *Mert Krisztus örök boldogságot ad az élet után.* Nagy a jutalom, tehát érthető, hogy nagy nehézségekkel kell kiérdemelnünk. Gondolkodjunk: a végtelen nagy bérért ezer év munkája, szenvedése és nélkülözése sem volna elég. (Példák: Hogyan gondolkoztak a szentek? Néri Szent Fülöpöt bíborossá akarták tenni. Visszautasította. Kérdezték: miért? Felelte: Mert a szegénységben jobban tudom kiérdemelni az eget, hiszen így több alkalmam van a jóra. – Assisi Szent Ferencnek nagy fájdalmai voltak. Egy hangot hallott: „Ha az egész föld arany volna és a hegyek gyémántok, és ezt mind néked adnák, szenvednél-e tovább?” „Uram, nem érdelek én ekkora kincset szenvedésemmel” – felelte. „Az eget érdemled ki, az pedig ezeknél is több” – hangzott a válasz.)

II.

A gonosz életnek is van keresztútja. Miben áll az?

1. *A lelkiismeretfurdalásban.* Látszólag víg csak a bűnös. A lelke érez, vádol és kínlódik. (Példák: Egy bűnös angol költő írja: Csillog a szemem, de ne nézz a szívembe, mert rettenetes az a seb, ami ott sajog! – Júdás öröme a 30 ezüstpénzen, utána lelkiismeretfurdalás, vergődés, öngyilkosság. – Szent Dorottya vértanút két hitehagyó nővérhez adja a bíró, hogy elcsábítsák. Ezek mulatságaikba akarják vonni. Dorottya elmondja, hogy nem hisz vígságukban, hiszen azzal csak lelkiismeretük mardosását akarják elnyomni. Először kinevetik, később beismerik, hogy úgy van.)

2. *A csalódások.* A bűn csak pillanatra ad gyönyört, utána jön az ürem. (Példa: az édes méreg.) A bűntársak elhagynak a bajban. A világ gyönyörei nem elégítik ki a végtelen boldogságra szomjazó lelket. (Goethe nagy jólétben élt. Fejedelmi udvar. Élete végén írja: „Soha nem volt egy megelégedett napom.”)

3. *A csapásokban nem ad nekik semmi megnyugvást.* A jót vigasztalja az érdemszerzés. A gonoszt?! Semmi, és kétszeresen érzi a fájdalmat. (Példa: Voltaire halála. Vérhányás gyötri. Kétségbeesve könyörög az orvosnak. Aztán átkozódik. Hánykolódik. Krisztushoz fohászkodik. Majd Őt káromolja. Papot kér, de barátai nem hoznak. Látomásai vannak: a poklot látja megnyílni. – Egy hitetlen gyilkos kétségbe esik. A pap vigasztalja Isten irgalmával. Sírva felel a bűnös: Ó, bár hinni tudnék, de boldog volnék!)

4. *Riasztja a bűnöst a halál gondolata,* amely véget vet gonoszsága minden élvezésének. (Példa: Egy polgári házasságban élő asszony eladja szép villáját, mert a temető felé vezető úton fekszik és látja mindennap a halottas kocsikat.)

Befejezés. Az emberek e két utat járók mind: a jók vagy a rosszak útját. Mindkettőnek megvan a keresztje. *Ti melyiken lépkedtek?*

Quo vadis mondája. Szent Péter Rómában nehéz helyzetben volt. Üldözés, őt is halál fenyegeti. Krisztus akarata, hogy Rómában maradjon. Ez az egyik út volt előtte. A másik: elmenekülni. Az első Krisztus útja – a másik az engedetlenségé. A másikra határozza el magát. Menekül. Találkozik Krisztussal. „Quo vadis, Domine?” – kérdi tőle. „Hogy újra megfeszíttessem magam!” – feleli az Úr. Péter megáll és megkérdi magamagától: „És te hová mégy, Péter?” Ekkor jön tudatára választott útja helytelenségének. Visszatér Rómába: az engedelmség, az áldozatok: Krisztus útjára.

Ha ti a gonoszság keresztútját választottátok, térjete vissza arról Krisztuséra!

II. Beszédvázlat: Júdás

A beszéd célja hibánkra és a bűnre eszméltetni. 1. A jónak is lehet veszedelmes hibája. 2. A kis hiba nagy bajra vihet. 3. A halálos bűnről.

Bevezetés. Siralomvölgyének nevezzük az életet. Két út vezet benne: a jóké és a gonoszoké. Mindkettő keresztút (hivatkozik az előző beszédre). Keresztút a jóké, de Krisztus tanítása boldoggá teszi és a boldogságba viszi. Keresztút a gonoszoké, melyen csipetnyi az öröm, sok a fájdalom és a vége pusztulás.

Ma olyanról beszélek, aki mindkét utat járta: Júdásról. Nézzük:

1. *Hogyan járta Júdás az Isten szolgálatának útját?*
2. *Hogyan tért le erről az útról?*
3. *Hogyan járta a gonoszság ösvényét?*

I.

Tárgyalás. 1. *(Júdás Jézus apostola.)* Jézus 12 apostolt választott. A 12 név között az utolsó: Júdásé. Miért választotta Jézus? a) Hogy tanúja legyen csodatetteinek és higgyen benne. b) Hogy hallja tanítását és lelkesedjen azért. c) Hogy élvezze jótéteményeit és szeresse őt. – Júdás három évig látta Jézus tetteit, hallotta tanítását és élvezte jótéteményeit.

2. *(Júdás hibája.)* Az embernek vannak hibái. Még a szenteknek is. Épp e hibák legyőzése és jóvátétele alakítja ki sokszor a szentet. (Példa: Szent Péter. Hirtelen természetű és gyáva. Később épp ezt győzi le.) Júdás sem volt eredetileg rossz. Volt azonban egy nagy hibája: az önzés.

Milyen az önző? a) Saját akaratát teljesíti, nem az Isten parancsát; – b) saját élvezetét keresi, nem mások javát is; – c) mindentől hasznot akar, nem tud nagylelkű lenni.

3. *(Júdás önzésének megnyilvánulása.)* a) Magdolna-jelenet. Júdás pazarlásnak minősíti a kenetet. Ő el akarná adni és másra (szegényeknek) fordítani. Szembeállítani Isten parancsát

és Júdás akaratát. Magdolna imádta Jézust (Isten parancsa). – Júdás, ha látszólag jót akart is, de nem akarta Isten parancsát. (*Önzés első megnyilvánulása.*)

b) Júdás az apostolok pénztárosa. Lop. Gondoskodik ugyan róluk, de elsősorban a saját élvezetét keresi. (*Önzés második megnyilvánulása.*)

c) Jézus messiási hivatása lelki. Júdás földi országot remélt tőle, melyben neki jó dolga lesz. Csalódik és otthagyja Jézust. (*Önzés harmadik megnyilvánulása.*)

4. (*Alkalmazás.*) Sokan járják a jók útját, de Júdáshoz hasonlóan. Van egy nagy hibájuk nekik is: az önzés.

a) Ezek elsősorban a maguk feje után mennek, nem Isten parancsai szerint. (Példa: Egy asszony hetenkint háromszor böjtölt, de a vasárnapi szentmisét elmulasztotta. Vasárnap otthon fél imakönyvet kiimádkozott, az Úr pedig hiába várta az oltáron.)

b) Saját kényelmüket keresik, nem a mások javát is. Alkalmazni az „egyké”-re. (Példa: egy egykés család. Mindent összekuporgattak az egyetlen számára. Koldus üresen ment el tőlük. Az egyetlen gyermek elesett. A férj meghalt. Az özvegy ma beteg. Egymás után adja el vagyonát orvosra.)

c) Mindenből hasznot várnak, nem tudnak nagylelkűek lenni. (Példák: VIII. Henrik védte a hitet, de azt várta, hogy a pápa válassza el törvényes feleségétől. – Egy gazda, amíg hitközségi elnök volt, vallásos volt, utána másokat is lebeszél.)

II.

1. (*Júdás lecsúsása.*) Az apostolok pénztárosa. „Az erszény Júdásnál vala, Júdás pedig tolvaj vala.” (Szent János.) Először egy-két fillért tulajdonít el. Később többet. Kifejlődik benne a pénz szeretete, és 30 ezüstért eladja Jézust. (Színezní a fejlődést.)

2. (*Kifejtés.*) A sok jóakarat mellett volt Júdásban egy említett hiba: az önzés. Kicsiny dologban engedett. Később a nagyobbtól sem riadt vissza. Megszokta. A legnagyobbon végezte.

3. (*Alkalmazás.*) Hibáink bocsánatos bűnökre visznek. Kicsinység – mondjuk. Megszokjuk. Jön a halálos bűn. Előbb elhagyjuk az imát, aztán a vasárnapi szentmisét, utóbb a húsvéti áldozást, végül *vallásellenesek* leszünk. Példa: Egy rablógyilkos szemrehányást tesz a siralomházban anyjának: kisgyerekkorában elcsente a szomszéd tyúkjának tojását; anyja megdicsérte. Később lopott ott, ahol dolgozott, anyja fölhasználta. Most rablógyilkosságért ítélték halálra.) Kerüljük a bocsánatos bűnt!

III.

Júdás a gonoszság útján.

1. (*Júdás bűnének fázisai.*) a) (A bűn.) Kettő áll előtte: a pénz és Jézus hűsége. (Színezní: mit hoz az egyik, a másik.) Megegyezik a főpapokkal. Az árulás leírása. – b) (*A megtérés lehetősége.*) Jézus tekintete: „Mi végre jöttél?” Ha leborulna, még megbocsátana neki. – c) (*Kárhozat.*) Kétségbeesés, öngyilkosság. „Jobb lett volna, ha nem született volna.”

2. (*A bűn fázisai.*) a) Választás kettő között: a bűn pillanatnyi élvezete és Isten parancsa között. (Példa: a paradicsom megismétlődik minden bűnben. Isten–Sátán.) És a bűnös elveti az Istent. (Barabbás jelenete.) – b) A megtérés lehetősége. Ezt súgja a lelkiismeret. Hív a gyóntatószék. – c) Ha nem tér meg, egyik bűn jön a másik után. Várja a kárhozat.

3. (*Alkalmazás.*) a) Hányszor követtetek el bűnt? Nézzetek a szívetek mélyére. – b) Itt van a megtérés lehetősége. – c) Ha nem! – Vár a kárhozat.

Befejezés. Az Alpeseekben a szakadékok útján jelzőtábla van: Itt valaki már lezuhant, veszélyes az út. Júdás szerencsétlensége ilyen jelzőtábla. Ne kövessétek!

III. Beszédvázlat: A jobb lator

Célja: 1. Bűnállapot veszélyességére figyelmeztetni. 2. Jézusnál van a bűnbocsánat. 3. Ezt a gyónásban gyakorolja.

Bevezetés. Két kivégzett. Az egyik Júdás. Öngyilkos sok bűne után. Testét lóbálja a szél. A Krisztus útjáról tért a gonoszságéra. – A Ktismas a jobb lator. Iszonyú kínok közt függ a kereszten. Ez eddig a gonoszság útját járta, most tér Krisztuséra. Nézzük:

1. *Milyen helyzetben volt Ktismas megtérésekor!*
2. *Miben bízott, amikor megtért?*
3. *Mi a mi megtérésünk eszköze?*

I.

Tárgyalás. 1. *(Ktismas testi állapota.)* Halálra ítélték. Ott függ a kereszten. Még néhány óra ... perc és vége. Már homályosabban lát... (Leírni a halál közelségét.)

2. *(Ktismas lelki állapota.)* Valamikor jó volt. Tiszta gyermekkora. Kicsapongó ifjúsága. Férfikorának szörnyű bűnei. Kevés jócselekedet – sok bűn. Vár reá az ítélet. Isten igazságos, nem lehet előtte szépíteni semmit.

3. *(Alkalmazás.)* Ilyen a mi állapotunk is!

a) *Testi állapotunk.* Bármely pillanatban beállhat a halál. (Példák különböző kor szerint: Ritzovszky László, 12 éves gimnazista 1922. október 28-án gyanútlanul megy Budapesten az iskolába. A Csaba utca sarkán egy földszintes ház fala beomlik és egy téglá agyonüti. – 1925. farsangján Cecén Horváth Róza 18 éves leány bálban megkaparja az ajkát, vérmérgezést kap, reggelre halott. – Kertész Endre 34 éves színész Budapesten 1925. január 28-án jókedvvel megy el hazulról a színházba, az utcán összeesik, meghal. – 1924. szeptember 9-én a budapesti Király Színházban Schwarz Lajos örnagy 40 éves felesége leesik a székéről holtan. – 1924. május 9-én Bedő Zoltán 50 éves erdőtanácsost részegen viszik a budai rendőrségre. Ki akarják hallgatni, meghal.) Ki biztos közülünk, hol és mikor lesz vége? Megérjük-e a holnapot?

b) *Lelki állapotunk.* Gyermekkorunk talán jó volt. Meglehet, hogy ifjúságunk is. (Vagy nem?!) És most hány bűn rágódik a lelkünkön? Elég egy is, mert minden bűn halálos seb.

Remegjen meg a lelkünk! Cseppet sem biztatóbb a mi állapotunk, mint a kereszten függő Ktismasé volt.

II.

Ktismas bízott Jézusban, mert hallotta róla, hogy bűnbocsátó hatalma van és ezt gyakorolta is és hirdette is.

1. *(Jézus beigazolta, hogy van bűnbocsátó hatalma.)* Elbeszéljük Jézus életéből az inaszakadt meggyógyulását. Kiemeljük a következő momentumokat: az inaszakadtnak gyógyíthatatlan testi baja volt, lelke is bűnös. Jézus az utóbbit akarta előbb meggyógyítani. „Bűneid meg lesznek bocsátva.” A zsidók botránkoznak: bűnt csak Isten bocsáthat meg. Jézus hangsúlyozza, hogy az inaszakadtat is csak Isten gyógyíthatja meg, a bűnt is csak Isten bocsáthatja meg. Meggyógyítja és ezzel bebizonyítja, hogy bűneit is meg tudja bocsátani. Tehát Jézusnak volt bűnbocsátó hatalma.

2. *(Jézus gyakorolta is e bűnbocsátó hatalmat.)* Mária Magdolna története. A házasságtörő asszony feloldozása.

3. *(Jézus hirdette a bűnbocsánatot.)* Egész tana erről beszél. A tékozló fiú parabolája.

Ktismas tudott ezekről és ezért fordult reménykedve, bűnbánóan Jézushoz.

III.

Mi hova forduljunk? Bűnünk súlya nyom. Jézus, hová tetted le e hatalmat?

1. (*Hol nincs?*) Átforgatjuk a Szentírást. Jézus megbocsát annak, aki imádkozik? Nagyon ajánlja az imát, de nem mondja ezt róla. Ugyanígy átvenni több erényt, pl. alamizsnálkodást, böjtöt stb.

2. (*Hol van?*) Egyetlen helyen intézkedik erről Jézus. Szava a tizenkettőhöz: „Akiknek ti megbocsátjátok bűneiket, meg lesznek bocsátva ...” De hát csak az apostolok kortársaira gondolt Jézus? Nem! E hatalom átszállott ezek utódaira: a püspökökre és papokra mai napiglan. Másképp kegyetlen lett volna Jézus.

3. (*Milyenek rendelte Jézus a bűnbocsánatot?*) Fülgyónásnak, bűnbevallásnak. Ez kitűnik a rendelkezés szavaiból. Megbocsátják – megtarthatják; ez ítélet. Az ítélet pedig csak akkor lehet igazságos, ha ismeri a báró a vádlott tetteit.

A gyónás Jézus rendelkezéséből:

a) *Könnyű*. Istentől félnénk. Angyal nem értené meg gyarlóságunkat, mert nincs teste és így nem tudja, mi a gyengeség. A gyóntató ember már megért, nem néz le. (Mit gondol bűneink hallatára? Ezt: íme, egy megtérő!)

b) *Bizalomkeltő*. Hangsúlyozni, hogy a gyónási titoknak vannak vértanúi, de árulói nincsenek. (Példa: Nepomuki Szent János.)

Befejezés. Ktismas Jézushoz fordult, mert *remélte*, hogy megbocsát neki. Forduljunk mi helyetteséhez: a gyóntatóhoz, mert *tudjuk*, hogy fölloldozást nyerünk.

Töltsön el ez bennünket a szeretet érzelmével. (Öreg megtérő kínaitól kérdezi a misszionárius: miért szereti Jézust? Felelte: Mert megbocsát!)

IV. Beszédvázlat: Pilátus

Célja: A megtérés után a gyakorlati katolikus élet kötelességeire és hibáira figyelmeztetni.

Bevezetés. Júdás példája retentsen el a bűntől; Ktismas példája töltsen meg lelkünket bűnbánattal. Öleljük át Jézus keresztyét, mossuk le a gyóntatószékben vérével lelkünket és aztán álljunk föl. Tiszta a szívünk a gyónás után, és e tiszta szív legyen még fogékonyabb ahhoz, *hogyan nem szabad és hogyan kell ezután viselkednünk*. Pilátus szerepe szolgáljon tanulságul. Nézzük:

Miben hibázott Pilátus? És mire vigyázzunk mi?

Tárgyalás. 1. a) (*Pilátus kikérdezte Krisztust, de nem fogta komolyan pártját.*) Jézus Pilátus előtt. A zsidók vádaskodásai. Pilátus négy szemközt kikérdezi Jézust. Az Úr, aki más bírái előtt hallgatott, neki felel. Beszél neki országról, amely nem e világról való. Beszél királyságáról és az igazságról. Pilátus elüti a további fejtegetést: „Mi az igazság?”

b) (*Alkalmazás.*) Minden ember előtt ott áll Jézus tanításával és várja, hogy meghallgassák, megvizsgálják azt. Sajnos, mily sokan nem vesznek fáradságot, hogy tüzetesen megismerjék Jézus hitét. A mai vallási tudatlanság. (Példa: Egy társaságban tíz egyetemet végzett katolikus férfi közül négy úgy tudta, hogy a szeplőtelen fogantatás alatt Mária szüzességét kell értenünk.) Használjuk e tudatlanság ellenszereit:

Hallgassunk prédikációt! (Pasteur, a nagy természettudós, hacsak tehetné, prédikációt hallgatott.) Ne csak nézzük, ki és hogyan beszél, hanem azt, hogy mit kell szerinte tennünk.

Olvassunk vallásos könyveket! Gondoljuk el, milyen könyveink vannak otthon? A jogásznak tele van könyvtára jogi könyvekkel, az orvosé orvosiakkal. Pedig a földi

foglalkozáson kívül mindenkinek van még egy másik: lelkének megmentése. Ezt nem kell megtanulni? (XIII. Leó idősebb korában majd mindennap olvasott valamit Szent Ignác lelki gyakorlatos könyvéből.) – A földi életről szóló újságokat megvesszük mindennap – a lelkiekben eligazító jó lapok nem kellene! (Plébániánkon hány kel el a zsidó újságokból?!)

2. a) (*Pilátus belátta, hogy Jézus ártatlan, mégsem állott melléje komolyan.*) Zsidók vádjai nevetségesek: felforgatja Jézus a népet, az adó ellen lazít, királynak mondja magát. Pilátus kivizsgálja a vádakat és megcáfoltnak találja. Az egész állásfoglalása, hogy kimegy a zsidók elé és mellékesen megjegyzi: „Én semmi vétket sem találok benne!”

b) (*Alkalmazás.*) Jézus istenségéről meg kell győződve lennünk. Bebizonyítható! Ha elfogadjuk, akkor szavát komolyan kell vennünk. (Nemrég volt Csonka-Magyarországon egy japán egyetemi tanár. Vallási életünkről ilyen véleményt mondott: „Itt úgy tesznek az emberek, mintha hinnének, pedig az életük nem mutatja azt.”) Akkor miért nem áldozunk – mikor ő mondta: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”? Akkor miért nem uralkodik köztünk a szeretet? – Pedig az ő szava: „Arról ismernek meg az emberek, hogy az én tanítványaim vagytok, hogy szeretettel lesztetek egymás iránt.” – Akkor miért nem hallgatnak a papokra? – Pedig az Üdvözítő mondása ez is: „Aki titeket hallgat, engem hallgat!”

3. a) (*Pilátus tudta, hogy Jézus oldalán van az igazság, mégis alkut kezd ellenségeivel.*) Pilátus kijelenti, hogy Jézusban nem talált okot. Utána megostoroztatja. (Leírni e büntetés kegyetlenségét és Jézus ártatlanságát hangsúlyozni mellette.) Utána a nép jóindulatát akarja megszerezni az „Íme, az ember” jelenettel. Végül alkudozik a tömeggel, Barabbást és Jézust kínálván föl.

b) (*Alkalmazás.*) Tudjuk, hogy Jézus hirdette az igazságot és mégis eltűnjük, hogy Őt nyilvánosan bántalmazzák. Mi e bántalom? *Erkölcseinek arcucsapása*. Vegyük sorba: *Irodalom. Színház. Mulatságok. Női divat. Táncok. Párbaj intézménye.*

Jézus erkölcseinek arcucsapásán kívül bántó még a mai megalkuvás, mellyel Istent is és az ördögöt is szolgálni akarják. Ennek a megalkuvásnak ma fájdalmas pontja azoknak többszínűsége, akik a felforgatásra törekvő irányzatokat is pártfogolják.

4. a) (*Pilátus amikor látta, hogy Jézus miatt kellemetlenségei lehetnek, semlegesen visszavonult.*) Nem ítélte el Jézust; mert ehhez nem volt eléggé lelkiismeretlen, hiszen tudta ártatlanságát. Nem mentette föl, mert nem merészkedett szembeszállni a tömeggel. Vízet hozatott: kezét mosta semlegessége jeléül, és az Urat átadta a tömegnek. Maga visszavonult termeibe.

b) (*Alkalmazás.*) Jézus ma is él e földön: Egyházában. Tanainak letéteményese. Üdvözítő hivatásának folytatója. Ezt az Egyházat folyton támadták és támadják. Mindenkinek választania kell: vagy az Egyházzal azonosítja magát, vagy ellene támad, vagy semlegesen odébbáll. Ma ilyen semleges a legtöbb katolikus.

Ha jelenlétében bántják az Egyházat, hitet, erkölcsöt (sikamlós viccek, káromkodás) – hallgat. Hogy viselkedjünk ilyenkor? Tiltakozás. Nyílt hitvallás. (Vasúton gúnyolódik a vallásról két gyerek. Az ott utazó ezredes előveszi rózsafüzérét és imádkozni kezd.)

Ha az Egyház küléletének szüksége van működésünkre, ne legyünk semlegesek. Actio Catholica. Egyházközségi élet, szavazás, adó.

Ha az Egyháznak szüksége van anyagi támogatásra, legyünk segítségére. Templom, iskola, tanító, pap fizetése. (Példa az amerikai egyházközségi élet.)

5. a) (*Pilátus azért hagyta cserben Jézust, mert félt a császártól és a néptől.*) Először meg akarja menteni. Hallja a nép szavát: „Ha nem feszíted meg őt, nem vagy a császár barátja...” Összerezzen. Félti hivatalát. Sőt még több szeretne lenni. Amikor meglátja az örjögő népet, egészen beadja a derekát.

b) (*Alkalmazás.*) A Jézushoz hűtleneknél sokszor szerepel két momentum: a feljebbvalók kegyének keresése és a nép hangulatának követése. Hiányzik a józan önállóság. Tehát befolyásol:

A törtetés. Nem az igazságot nézik sokan, hanem hogy mit kívánnak feljebbvalóik. (Pl. a Károlyi-forradalom alatt sokan szociáldemokratának akartak látszani.)

A tömeghangulat. Az utca fölkap eszméket és lejárát. Ma keresztény-kurzus – holnap zsidó-rabszolgaság.

Egyesek terrorja. Sokan félnek egyesek gúnyjától. „Férfi” nem mer gyónni, mert vénasszonynak csúfolják majd.

Befejezés. Pilátus nyomorult vége. Elcsapják, számúzik, végül öngyilkos lesz. Egyszer lett volna alkalma az igazi Életet megismerni, elszalasztottá.

Mi álljunk Krisztus *mellé*. Jelszavunk legyen: érette, vele és általa.

V. Beszédvázlat: Cyrenei Simon és Veronika

Célja: A megtérő lelket rávezetni az öntudatos hitre és a szeretet gyakorlására.

Bevezetés. Lelketeket megtisztítottatok a szentgyónásban. Üres a büntől – de ültessétek bele az erény virágait: a hitet és a szeretetet. Az elsőt, mert „*hit nélkül lehetetlen Istennek tetszeni*”; a másodikat, mert az Apostol szerint: „*ha szeretetem nincs, semmi vagyok*”.

Fűzzük az elsőnek: a hitnek gondolatait Cyrenei Simon személyéhez; a másodikét: a szeretetét Veronikához.

I.

Tárgyalás. 1. (*A történelmi esemény elbeszélése.*) Cyrenei Simon földjéről jön Jeruzsálembe. Találkozik egy menettel. Megáll. Megismeri Jézust. Emlékszik tanítására. Tudja csodáit, amelyekkel bebizonyította, hogy isteni hatalma van. Sajnálja, hiszi, hogy ártatlan és igaz minden szava, de nem áll pártjára. Jézus összeesik a kereszt súlya alatt. Simon látja, mint rángatják. A poroszlók körülnéznek és észreveszik Simont. Hívják, hogy jöjjön és segítsen Jézusnak a keresztet vinni. Simon ellenkezik. Kényszerítik reá. Viszi először kelleetlenül, később szívesen, mert sajnálja az Urat és szereti őt.

2. (*Kifejtés.*) Simonnak *volt hite*. Ismerte Jézus tanítását, tetteit, és igaznak fogadta azokat el. Csakhogy ez a hite egyedül szívében élt, kifelé nem mutatta. Azután meg *nem tett* a hite szerint. (Csak gondolat – nincs megvallás – nincs cselekedet.)

3. (*Alkalmazás.*) Simonhoz hasonló sok mai ember hite is.

a) *Hisznek Jézusban.* Az evangélium és ész bizonyossága alapján elfogadják, hogy ő Isten Fia. Elismerik, hogy szavai parancsok számunkra. (Kérdezzük végig a község minden keresztényét: hiszel-e a Jézus Krisztusban? Alig lesz, aki nem igennel válaszol!)

b) Amikor azonban *szóval* kell kifejezést adni e hitnek, hallgatnak, visszahúzódnak. Visszatartja őket a gyáva emberi tekintet. („Mit gondolnak majd rólam?”) Visszatartja a mások gúnyja. (Szentelkedőnek, vénasszonynak mondanak. Mintha a hitmegvallással járó bátorság nem épp ellenkezőleg becsületére válnék az embernek.) (Példa: Egy szociáldemokrata agitátoriskolában az oktató így tanította az agitátorjelölteket: „Előbb egy kicsit ki kell gúnyolni a hitet és utána akár megpofozhatjátok a Krisztust, senki sem fog tiltakozni ellene. Én már számtalanszor kipróbáltam.” Másik példa: Villamosban iratait ajánlja az üdvhadseregnek egyik agitátora. Valaki rászól, mire az agitátor tiszteletlenül nyilatkozik a katolikus Egyházzal. Az egész villamosban mindenki hallgat. Néhány perc múlva templom előtt megy el a kocsí. A jelenlévők közül három férfi kalapot emel, két nő keresztet vet. De felszólalni egyik sem mert, pedig volt hitük!)

c) A hit szerinti *cselekedetet* sokan nehezen, *némi kényszer hatása alatt hajtják végre*. Nem önként, nem a hit megnyilatkozásául. Elmennek szentmisére – mert megszokták.

Szentségekhez járulnak – mert hitvestársuk unszolja őket. (Ez sem rossz, de nem az igazi!) Miben nyilatkozik meg a hit szerinti cselekedet? P. Ábel, a híres jezsuita misszionárius szokta mondani: „Hited szerint élsz? Elhiszem, ha e három szóhoz fűződő cselekedeteket betartod. E három szó: vasárnap, péntek, húsvét.” (Vasárnap hallgatsz-e szentmisét? Pénteken böjtölsz-e? Húsvéti szentáldozásodat elvégzed-e?) Ugyanezt mondom tinéktek *vasárnap!* (Példa: Ferenc Ferdinánd trónörökös vasárnap háromnegyed tízkor megérkezik egy városba. Ünnepélyesen fogadják. Félbeszakítja a szónokot: „Van még egy szentmise templomukban 10 óra után is?” – Nincsen – felelik. „Akkor siessünk a templomba, nehogy lekéssünk!” – szól a trónörökös és otthagyja a szónokokat, kocsira száll és a templomba hajtat.) *Péntek!* (Példa: Nagy Nepóleonnak pénteki napon az ebédnél bemutatnak egy grófnőt, akit fia nevelőjének szemeltek ki, de felesége ellenezte. Pénteken húst szervíroznak. A grófnő feltűnés nélkül nem eszik belőle. Napóleon észreveszi. Kinevezi fia nevelőjének, mert – mint mondotta – aki hite szerint betartja a böjtöt, az hite szerint hű is lesz császárához.) *Húsvét!* (Példa: Kínai megtérők csodálkoznak, hogy lehet olyan keresztény is, aki még ezt a parancsot sem tartja be.)

II.

1. (*A történeti esemény elbeszélése.*) Jézus arca csupa vér. Elesik, a vér porral tapad össze. Veronika látja. Szíve szeretetével *együttérez* Jézussal, megsajnálja. Áttöri a poroslók sorfalát, odamegy Jézushoz, *szavával vigasztalja*, majd kendőt nyújt neki és *letörli* az Úr véres arcát. Veronika szerette az Urat és szeretete tettekben nyilatkozott. Tanuljuk el tőle az igazi, tevékeny felebaráti szeretetet.

2. (*Mi a szeretet?*) Háromféle szeretet van. a) *Természetes szeretet*, amikor szeretünk valakit, mert hozzánk jó és tetszik. (Példa: a gügyögő gyermeket ki ne szeretné; hasonlóképp jótévönket?) Ez nem érdem. A pogányok is így tesznek. – b) *Érzéki szeretet* vagy szerelem. Megmozdul a vér. Isten által adott érzelmek célja a szentségi házasság. – c) *Krisztusi szeretet*, amikor Istent önmagáért, felebarátunkat pedig Istenért szeretjük.

3. (*Kötelesség.*) a) E krisztusi szeretet kötelesség. Ha kötelesség, számonkérjük! „Szeresd a te Uradat Istenedet teljes szívedből, teljes elmédből és minden erődből, felebarátodat pedig mint önmagadat!” Szent Pál írja: „Ha szeretetem nincs... semmi vagyok.” Szent János efezusi prédikációja: „Fiaeszkáim, csak szeressétek egymást.” – b) Az első keresztények példája. Tertullian szerint a pogányok bámulva mondták: „Nézzétek, mint szeretik egymást!” – c) Boldogsággal tölti el az emberi szívet gyakorlása. Aki megpróbálta, tudja.

4. (*Tulajdonságai.*) a) Legyen *általános*, azaz ne zárjunk ki senkit. Szeressük még ellenségünket is. Jézus parancsa: „Szeressétek még ellenségeiteket is!” (Példa: Belgiumban a világháború egy utcai harcában egy belga asszony kiforrázta egy bajor katona szemét. Megvakult, ő kért kegyelmet megvakítójának, Jézusért.) – b) *Türelmes*. Épp tulajdonsága a szeretetnek az elnézés. (Példa: irgalmas nővér szekáns betegének már három lágytoját hozott, de egyik se jó. Negyedszerre türelmes mosollyal hozza a gyorsforralót, hogy maga a beteg mondja, ha kiveheti.) – c) *Tevékeny*. Veronika példája: együttérez Jézussal; van hozzá jó *szava*; végül *tettel* segít. Mi is valósítsuk meg, amelyiket tudjuk: érzelmek, szót, tettet.

Befejezés. Van egy régi közmondás: „Aki csak a büntetéstől ment, az ugyancsak nem nagy szent.” Alkalmazzuk: Ha kitisztítottuk lelkünket a büntől, csak a büntetéstől menekültünk meg. A bűn helyébe valósítsuk meg az életszentséget. Alapul tegyük e két erényt: hit és szeretet.

VI. Beszédvázlat: A három hűséges lélek

Cél: A tökéletes szeretet, a tisztaság ápolása és a szenvedés helyes elviselési módjának tanítása.

Bevezetés. Jézust a keresztre feszítik. Szétnéz. Hívei elhagyták. Csupán hárman maradtak hűségesek hozzá: Magdolna, János és a Fájdalmas Anya. Mi kapcsolta ezeket oly hűségesen a kereszthez?

1. *Magdolnát az Úr irgalma.*
2. *Jánost a lelke tisztasága.*
3. *A Szűzanyát a Jézus fájdmájában való osztozás.*

I.

Tárgyalás. 1. *(Magdolna hála.)* Magdolna a lesüllyedt személy. Rá se néznek. Az utcán kikerülnek. Jézus nem veti meg. Megjavítja. Megbocsát neki és többé soha elő sem hozza régi vétkeit. Magdolna új és szent életet kezd. Jézus irgalmát nem tudja feledni, még a halálban sem hagyja el.

2. *(Az irgalom ereje.)* Egy megtérő előkelő pogányt megkérdez a misszionárius: „Mi tetszik neked legjobban Jézus személyében?” Felelte: „Hogy irgalmasan megbocsát.” – Ugyanezt a gondolatot fejezi ki egy középkori kép. Isten ül rajta trónusán, előtte két bűnös térdre borulva. Az angyalok acéllánccal kötözik a bűnösöket az Úr trónusához, és a láncon ez a felírás van: „Isten irgalma.” Alkalmazzuk Magdolnára.

3. *(Isten irgalma és mi.)* Kössön bennünket is szorosán Jézushoz az ő nagy irgalma. Magdolna esetén kívül az evangélium számtalan lapja tanúsítja Jézus irgalmát. A házasságtörő asszony története. Ktismas, a jobb lator. Jézus tanításából: az elveszett garas, a jó pásztor, a tékozló fiú példabeszédei (részletezni!). A legjobban érezte velünk Jézus irgalmát a szentgyónásban.

4. *(Alkalmazás.)* Gondolatok esténként erre a hozzátok is irgalmas Jézusra. Dobbanjon szívetek szeretetre, és ezért bánjátok aznapi bűneiteket. (Az esti lelkiismeretvizsgálat és a tökéletes bánat szorgalmazása.)

II.

1. *(Szent János egyénisége.)* Fiatal, lelkes, hűséges. Evangéliumában csak úgy ír magáról: „a tanítvány, kit szeret vala Jézus”. Kitünteti, az utolsó vacsorán jobbán ül. Miért e különös szeretet? Mert János szíve tiszta volt. Honnét e hűség és ragaszkodás János részéről? Felelet ugyanaz: mert szíve tiszta volt.

2. *(A tisztaság és vallásosság kapcsolata.)* Tapasztalati tény, hogy amíg megőrzi valaki a tisztaságát, vallásos is. A fiatalság példája. Mikor irtózik a templomtól? Mikor kezdi a vallásellenes kifogásokat? (Példa: Egy fiú papi nevelőintézetben gyönyörűen fejlődik. Pap akar lenni. Apja nem akarja. Kiveszi az intézetből és maga ismerteti meg rossz barátokkal, ezek pedig erkölcstelen nőekkel. Egy év múlva már gúnyolja a vallást. Két év múlva apja Amerikába kénytelen szöktetni, olyan botrányos bűnt követ el.) Ugyanezt tapasztaljuk a házasságban: mihelyt bűnös az (hűtlenség, gyermekáldás megakadályozása), eltűnt az Isten szeretete is. A bűnös fél Istentől és nem szeret még gondolni sem rá.

3. *(Alkalmazás.)* Ápoljuk az állapotbeli tisztaságot magunkban, főleg gyermekeinkben, a) Ügyeljünk az öltözködésre. Mai divat. b) Válogassuk meg az olvasmányokat, mozit, színházat. c) Különösen vigyázzunk a társaságra, amelyben mozgunk vagy gyermekeink

mozognak. (Példát hozunk föl, hány fiatal vitt a rossz útra épp a társaság.) d) Kerüljük a modern táncokat. (Egy japán diplomata ítélete divatos táncainkról: „közönséges erkölcstelenség a tánc cégére alatt”.)

III.

1. (*A Fájdalmas Anya.*) Nem kell magyarázni, tartalmát mindenki fölfogja e szónak: anya. Azt is értitek, mily fájdalom az, amikor egy anya gyermeke halálos ágyánál áll. Átértitek ebből a kereszt alatt álló Szent Szűz szíve gyötrelmét. Látja Jézus vergődését. Tudja, hogy ártatlan. Osztozik szegényében. Nagyobb fájdalmat képzelni sem lehet.

2. (*Miért szenvedett Mária?*) A szenvedésnek több oka van. a) Lehet Isten *büntetése*. (Példa: Dávid bűne Uriás feleségével; utána lázadás, ostrom, fia elvesztése.) – b) Küldheti Isten *javító* céllal. (Példa: Pásztor mellett törött, de bekötözött lábú bárány fekszik. Kérdik: mi történt vele? A pásztor felelete: Eltört a lába, mert veszélyes helyekre ment. Most hozzám szokik és többé el nem hagy. Alkalmazás.) – c) Küldheti Isten *szeretetből*, hogy alkalmat adjon az erényre. „Akit szeret az Isten, azt megsanyargatja.” (Példa: Szent Ambrus utazásában megszáll egy gazdagnál, aki dicsekszik, hogy életében még nem szenvedett. Ambrus összehajol és továbbmegy, mert az Isten elhagyhatja azt, aki gögösen dicsekszik szerencséjével és nem ad azért alázatosan hálát neki. Ilyennél ő nem marad.)

Mária miért szenvedett? Az utóbbiért: mert Isten szerette őt.

Mi is szenvedünk, de miért? Nézzünk szívünkbe és döntsük el!

3. (*Hogyan szenvedett Mária?*) Megadóan. Istenben bízva. Érdemeket szerezve. Ilyen legyen a mi szenvedésünk is. (Példa: Ferreri Szent Vince minden hozzá fordulónak elmondotta e kis történetet. Egy gazdag két szolgájához egy-egy aranyakkal telt erszényt vágott. Az egyik szolga rá sem hederített az erszényre, hanem pörbe szállt urával, hogy miért üti őt. A másik fölvette az erszényt, kifizette belőle tartozását és megköszönte urának. Alkalmazás.)

Befejezés. Az emberek különböző céllal utaznak. Az egyik, hogy szórakozzék és lásson; a másik, hogy tanuljon.

Elzarándokoltunk a keresztfához. Nem egyedül azért, hogy érzelmre hangolódjunk, hanem hogy tanuljuk el *Magdolnától* az irgalmas Isten tökéletes szeretetét; *Szent János* példájára törekedünk a szent tisztaság ápolására; a *Fájdalmas Anyától* pedig tanuljunk meg jól szenvedni!

VII. Beszédvázlat: Nagypéntekre

Cél: 1. A kereszt gondolatával tartósan összekapcsolni a bűntudatot; 2. az önmegtagadás komoly elhatározására bírni.

Bevezetés. A régieknek szokása volt a tetemrehívás. Ha meggyilkoltak valakit és nem találták élete kioltóját, az alvadt vérű hulla előtt elvonultatták a környék lakosait. Azt várták, hogy a seb feltörik és piros vér ömlik majd belőle, ha a gyilkos eléje kerül.

Egy gyilkosságnak szörnyű emléke hozott össze ma bennünket. Krisztus kereszthalálát ünnepeljük. A szertartásban magasra emeltük a keresztet: „Íme, a kereszt fája, melyen a világ Üdvössége függött! Jöjjetek! Imádjuk!” Mindannyioknak szeme rajta függött és szívetek megindult Jézus kínjain.

De mi lenne, ha a tetemrehívás gondolata igaz volna? Megindulna Jézus sebének vére biztosan, bárki állna is közülünk eléje. Mind bűnösök vagyunk és Istenünk gyilkosai ezáltal.

A tettesség e tudatával elmélkedjünk ma a keresztről, nézzük:

1. *Mit hány szemünkre a kereszt?*
2. *Mily reményt nyújt számunkra?*
3. *Bűnbánatunkban mire határozzuk el magunkat?*

I.

Tárgyalás. 1. *(Miért a kereszt?)* Az emberiség állapota a bűnbeesés után. Az ég zárva. Isten haragja. Jézus magára vállalja bűneinket, mert a végtelen sértés végtelen elégtételt követel. Mit tesz Isten? Magához öleli és megbocsát? Nem! Igazságossága nem engedheti ezt. Megbocsát, de a kereszten keresztül, melyen minden bűnért eleget tett Jézus és megadta a megigazulás lehetőségét.

A keresztfán szenvedő Üdvözítő *mutatja*, hogy *mi a bűn*. Oly nagy gonoszság, hogy jóvátételére meg kellett halnia az emberré lett Istennek. A világ azt mondja, hogy a bűn gyarlóság, gyengeség, csekélység. Íme, Isten másképp mutatja! Kinek higgyünk?

2. *(Ki miatt függ Jézus a kereszten?)* Belátjuk, hogy a bűnök juttatták Jézust a keresztre. De kinek a bűnei?

Az evangéliumi házasságtörő asszony jelenete, kiélezve Jézus szavát: „Aki bűn nélkül van közületek, az vesse rá az első követ!” És mind elszállingóztak. Alkalmazás: Álljatok a kereszt elé és aki bűn nélkül van közületek, az nyugodtan tekinthet föl rá. A többi? A többi azzal a tudattal, hogy ő is Krisztus gyilkosa volt. Azzal a tudattal, hogy *bűnei* miatt szenvedett az Ártatlan.

Jézus, lesütjük szemünket és nem merünk rád föltekinteni, mert bűneink száma oly sok, mint derült nyári éjszakán a csillag és tengerparton a fövényszem.

II.

1. *(Mit hirdet Krisztus a keresztről?)* Leírni plasztikusan a vergődő Üdvözítőt. Mit mond?
a) „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!” Ugyanez a Krisztus mondotta el a tékozló fiú és a jó pásztor példabeszédeit (néhány mondattal leírni azokat). Egész élete a megbocsátás *gondolatától* volt áthatva, ezt hirdette a kereszten is.

b) Ktismashoz, a jobb latorhoz intézett szavak. (Leírni plasztikusan a jelenetet és Ktismas előéletét): „Még ma velem leszesz a paradicsomban!” Ugyanez a Jézus mondotta ezeket, aki megbocsátott Magdolnának, az inaszakadtnak, Péternek. Jézus életében gyakorolta a bűnbocsátást és halálában sem hagyott föl vele.

2. *(A kereszt reményt ad nekünk.)* „Beteljesedett!” – kiáltá Jézus. Mi? A megváltás, Isten kiengesztelése. Már lehetséges a bűnbocsátás!

Álljunk a kereszttel szembe és nézzünk a szívünkbe. Bűnt látunk ottan. A keresztről azonban a bűnbocsátás int felénk, örömmel és reménnyel teljen el szívünk: nem veszünk el! (Példa: A nagybetegnek némi reményt nyújt az orvos. Hogy csillan föl a szeme?)

Alkalmazás: számunkra a remény *biztos* sikert ígér.)

III.

(Mire határozzuk el magunkat?)

a) *(A bűnt kerüljük.)* Tudjuk, hogy bűneink okozták Jézus kereszthalálát. Amikor rágondolunk, lehetetlen, hogy bűnre határozzuk el magunkat. Ki merné a kalapácsot venni és arra a szegre ütni, amely Jézus sebeibe agyrengető kínokkal behatol? Ha a keresztre nézünk, újítsuk föl a jószándékot: Jézusom, nem bántalak meg a bűnömmel! (Példa: Egy előkelő hölgy nagy bűneiből megtért. Nyakába hosszú láncon egy keresztet akasztott. Többször

kezébe vette, szeme elé tartotta azt és fogadta: Jézusom, bűnt nem teszek soha! Erőt adott neki ez az eljárás a jóra.)

b) *(Az önmegtagadást gyakoroljuk.)* A kereszten másik oldala üres. Szegezzük oda vágyainkat, önmagunkat. Hogyan? Az önmegtagadással.

Ha a test és vér csábít, gondoljunk arra, hogy a kereszten függő Jézus néz bennünket. (Példa: Istenfélő Zsuzsanna, mikor a bírák a gonoszságra csábítják: „Hogyan tehetnék én rosszat az Istenem színe előtt?” Alkalmazás: a keresztfeszített Jézus előtt.)

Ha a gond gyötör és a sikertelenség elkedvetlenít, tagadjuk meg magunkat és tartsunk ki az erény útján. (Példa: Egy művész gyér közönség előtt mégis szépen játszik. Okát adja: a közönség közt volt az édesanyja; annak játszott. Alkalmazás: több néz és kér az édesanyánknál: a kereszten függő Jézus. Érette a nehezét is szívesen tegyük.)

Befejezés. Jézus ugyanazt gondolhatta a kereszten függve az előtte bámészkodó népről, mint amit Jeruzsálem láttára mondott: „Jeruzsálem, Jeruzsálem, hányszor akartam összegyűjteni fiaidat, mint a tyúk összegyűjti csibéit szárnya alatt, és te nem akartad!

Ugyanígy szól mihozzánk is Krisztus, akik nagypénteken keresztje előtt megállunk. Hányszor sugallta a kegyelem, hogy kerüld a bűnt, és te nem akartad! Hányszor hívott a megbocsátás forrásához a kereszt? – És te nem jöttél!

Változtassunk rajta! Mi akarjuk szeretni, követni a keresztfeszített Urat!